Ἔτος ΙΑ' Ἐν Ἀθήναις 24 Ὀκτωβρίου 1898 Ἀριθ. 43

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΕΝ ΟΔῷ ΦΛΕΣΣΑ ΑΡ. 5

Σ'ΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου ἢ 1ης Ἰουλίου
Ἐν τῷ Ἐσωτ. δρ 6. Ἐν τῷ ἐξωτ. φρ. χρ. 8

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ
ΚΑΙ ΔΙΑ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΟΛΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δηλώσεις.—Ἡ κοινωνία τῶν πώλων, ὑπὸ Μ. Ι. Γαλανοῦ.—Βουλήσεις καὶ ἔργα, ὑπὸ Νικ. Ι. Γαλανοῦ.—Τιμοθέου Ἀναστασίου, Ἑρμηνεία ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελικοῦ νόμου.—Ἱερωνύμου Οἰκονόμου Μεγασπηλαιώτου. Περὶ τῆς σχέσεως ζώντων καὶ νεκρῶν.—Οἱ διδάξοντες εἰς τὰς Λαϊκὰς σχολὰς τῆς «Ἀναπλάσεως» κατὰ τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα.—Κυριακὸν Ἀποστολικὸν καὶ Εὐαγγελικὸν ἀνάγνωσμα, ὑπὸ *Κ. Α. Διαλησμῆ*.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ

Α'.) Ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ συνεδριάσει τὸ Διοικητ. Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως» ἀπεφάσισεν ὅπως ὁ διευθυντὴς τοῦ περιοδικοῦ κ. Μιχ. Ι. Γαλανὸς ἐπαναλάβῃ τὰς εἰς τὰς ἐπαρχίας περιοδείας του πρὸς ἵδρυσιν Τμημάτων καὶ διδασκαλείων τοῦ θείου λόγου. Τὸν κ.Μ.Γαλανὸν ἀπουσιάζοντα θέλει ἀναπληροῖ ἐν τῇ Διευθύνσει, κατ' ἀπόφασιν ὡσαύτως τοῦ Συμβουλίου, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ κ. Νικόλαος Ι. Γαλανός, διὰ τὸν ὁποῖον τὸ ταμεῖον τοῦ Συλλόγου δὲν θὰ ἐπιβαρύνηται μὲ ἰδιαιτέραν ἀμοιβήν. Οἱ ἅπαν ταχοῦ ἀνταποκριταὶ καὶ συνδρομηταὶ τῆς «Ἀναπλάσεως» παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνωσι τοῦ λοιποῦ πᾶσαν ἐπιστολὴν καὶ ἀποστολήν, ἀφορῶσαν τὸ περιοδικόν, εἰς ὄνομα τοῦ διευθυνοντος κ. **Νικολάου Ι. Γαλανοῦ**

Β'.) Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι εἰς τὰς στήλας τῆς «Ἀναπλάσεως» οὐδεμία διατριβὴ θὰ δημοσιεύηται ἀντικειμένη *ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, καθόλου ἢ ἐν μέρει*, εἰς τοὺς βρους τῆς ἐλευθερας ἐν Τουρκίᾳ κυκλοφορίας.

Γ'.) Ὑπὸ τὸν ἀπαραβατον ὅρον προπληρωμῆς, πέμπονται ἀπὸ τῆς παρούσης δημοσιεύσεως, οἱ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντες **δέκα** τόμοι «Ἀναπλάσεως», πρὸς μὲν τοὺς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἀντὶ δρ. **τριάκοντα καὶ πέντε**, πρὸς δὲ τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ἀντὶ φρ. χρ. **εἴκοσι καὶ πέντε.** Ἡ ἀποστολὴ γίνεται ἀπαραιτήτως ἐπὶ συστάσει, τὰ δὲ ταχυδρομικὰ εἰς βάρος τῶν ἀγοραστῶν, καὶ προπληρωτέα καὶ ταῦτα, εἶνε διὰ μὲν τὸ ἐσωτερικὸν δρχ. **μία καὶ λεπτὰ ὀγδοήκοντα ἐννέα**, διὰ δὲ τὸ ἐξωτερικὸν δρ. **ἓξ καὶ λεπτὰ ὀγδοήκοντα καὶ πέντε.**

Δ') Παρακαλοῦνται οἱ ἀξιότιμοι ἀνταποκριταὶ ἡμῶν, οἱ ἐμβάζοντες συνδρομάς, νὰ γράφωσιν ἐπὶ ἰδιαιτέρου χάρτου τὸν λογαριασμὸν τῆς προμηθείας των καὶ τῶν ἐξόδων, διὰ νὰ προσκολλᾶται οὗτος ἐπὶ τοῦ ἐκδιδομένου ἁρμοδίου ἐντάλματος· νὰ ἀποστέλλωσιν ἐπίσης καὶ τὰ στελέχη τῶν ἐξοφλουμένων ἀποδείξεων ἤ, ἐν ἐλλείψει τοιούτων, κατάλογον τῶν πληρωνόντων τὰς συνδρομάς, διὰ νὰ γίνωνται αἱ δίουσαι πιστώσεις. (*Ἐκ τῆς Διευθύνσεως*).

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΠΩΛΩΝ

Ὁ Χριστὸς εἶπεν ὅτι «πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.» Ὁ ἴδιος εἶπεν· «ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι, ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι.»

Ἀλλ' οἱ νεώτεροι Πῶλοι τῆς Ἀθηναϊκῆς δημοσιογραφίας, ὑπερακοντίζοντες τὸν ἐπὶ Σωκράτους ἀρχηγόν των, ἄλλα ἐξαγγέλλουσι διδάγματα. Κατ' αὐτοὺς ἡ *τιμὴ* εἶνε πρόληψις, κουταμάρα, δεισιδαιμονία. Οἱ δὲ μεταξὺ τοῦ ἄρρενος καὶ τοῦ θήλεος ἠθικοὶ φραγμοὶ πρέπει νὰ καταλυθῶσιν.

Σύμφωνα μὲ τὰς θεωρίας των ἡ ἀλήθεια εἶνε μόνον εἰς τὴν φύσιν. Ποίαν δὲ φύσιν ; Φύσιν ἀποκλειστικῶς αἰσθητικήν, σαρκικήν, ἀχαλίνωτον, μὲ ἔνστικτα ἀσελγείας, μὲ οἴστρους ἀκολασίας, μὲ ὁρμὰς κτηνωδίας.

Ἀλλ' ἡ σωφροσύνη τοῦ νεανίου καὶ τῆς παρθένου ; Ἀλλ' ἡ ἀμοιβαία πίστις ἀνδρὸς καὶ γυναικός ; Κατὰ τοὺς Πώλους τῶν Ἀθηναϊκῶν ἀγυιῶν τυραννικοὶ πάντα ταῦτα περιορισμοί, τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ συμπαρασύρῃ τὸ θολὸν ῥεῦμα τῆς νεωτέρας προόδου καὶ νὰ καταθάψῃ ὑπὸ τὴν ἰλύν του. Ἠθικὴ καὶ καθήκοντα εἶνε μορμολύκεια. Μόνη δὲ δέσποινα καὶ ῥυθμίστρια τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων ἡ πανσθενὴς ἔστω φύσις, φύσις ἐπιθυμιῶν σαρκός, ἀπολαύσεων σαρκός, ὀργίων σαρκός.

Πρὸ ἑβδομάδων χωρική τις ἐφόνευσεν ἕνα λαμπρὸν ἐξέ-

δελφόν της, ὅστις τὴν πρὸς αὐτὴν συγγενικὴν στοργήν του ἐζήτησε νὰ ἐκδηλώσῃ δι' ἀποπείρας βιασμοῦ. Αἱ λοιπόν! Ἡ διαγωγὴ αὕτη τῆς χωρικῆς εἰς ἕνα τῶν δημοσιογραφικῶν ἡμῶν Πώλων ἐφάνη μένον θαυμαστῶς *παράδοξος!* Διότι ἡ κόρη ἐξεδήλωσε τόσον ζηλοτύπως καὶ ἀγρίως τὰς περὶ τιμῆς κοινωνικὰς προλήψεις, ἐνῷ ἡ φύσις ἄλλην λύσιν ὑπηγόρευεν, ὁ δὲ ἐξάδελφος ἤξιζε νὰ φιλεσωρτηθῇ ὄχι μὲ σφαῖραν, ἀλλὰ μὲ ἐναγκαλισμούς!

Ἕτερος πάλιν, περὶ τοῦ ὁποίου λέγεται ὅτι καὶ ἐργάζεται, ὅπως δημιουργήσῃ *ἑλληνικὸν Χριστόν*, ἐδημοσίευσεν ὅτι εἰς τὴν γυνοῖκα δὲν βλέπει παρὰ ἀντικείμενον μόνον ἀπολαύσεως, ἡ δὲ ἀνατροφή της καὶ αἱ σχέσεις της ἀποκλειστικῶς κατὰ τὸν προορισμόν της τοῦτον εἶνε πρέπον νὰ ῥυθμισθῶσιν.

Ὁ δὲ *Ῥιζοσπάστης* τῆς «Ἀκροπόλεως» μεταξὺ ἄλλων διεκήρυξεν ὅτι εἰ γονεῖς δὲν δικαιοῦνται νὰ γιωρίζωσι πῶς μεταχειρίζονται τὸν καιρόν των αἱ κόραι των, οὔτε εἰ ἄνδρες πεῦ περνοῦν τὰς νύκτας αἱ γυνοῖκές των, ὅτι δὲ τοὺς γάμους πρέπει ν' ἀντικαταστήσουν αἱ *ἐλεύθεραι ἑνώσεις, αἳ ὁποῖαι μὲ ὅσην εὐκολίαν θὰ γίνωνται καὶ θὰ ξεγίνωνται, χωρὶς νὰ σκοτιζώμεθα διὰ τὰ παιδιά μας, περὶ τῆς διατροφῆς μόνον τῶν ὁποίων προσήκει νὰ ληφθῇ πρόνοια, καὶ ταύτην δὲ θὰ ἀναλάβῃ ἡ ὀργανωθησομένη κοινωνία τοῦ μέλλοντος!*

Ἀναγινώσκοντες τὰ κόσμια καὶ σεμνὰ ταῦτα δόγματα ἐφανταζόμεθα τί θὰ ἐγράφετο, ἂν οἱ δοκησίσοφοι καὶ παραλυμένοι αὐτοὶ ἠθικολόγοι ἀνελάμβανον νὰ κρίνωσι τὴν πρὸς τὸν σύζυγον ἀδιάπτωτον πίστιν τῆς Ὁμηρικῆς Πηνελόπης.

Ὅλη ἐκείνη ἡ τιμιότης καὶ ἡ ἀφοσίωσις, ἥτις καθιστᾷ ἀπαραμίλλως σεπτὴν καὶ ὑπερόχως συμπαθῆ τὴν μορφὴν τῆς μάρτυρος τῶν ἀνακτόρων τῆς Ἰθάκης, θὰ ἐχαρακτηρίζετο ὡς ἀξιοθρήνητος μωρία, ἐὰν δὶν κατηγγέλλετο ὡς ἔγκλημα ἀντιστρατευόμενον εἰς τοὺς βασιλικοὺς τῆς φύσεως νόμους. Ἀντὶ νὰ προσμένῃ ἐν πόθῳ καὶ καρτερίᾳ τὸν ἀπόντα σύζυγον, θὰ ἔπραττε καλήτερον μιμουμένη τὴν Κλυταιμνήστραν, καὶ ἀντὶ νὰ διέρχηται δακρύουσα τὰς νύκτας της, φρονιμωτέρα θὰ ἦτο, ἂν τὰς διήρχετο εἰσάγουσα παρ' ἑαυτῇ κατὰ σειρὰν ὅλους τοὺς μνηστῆρας.

Ὁ Χρυσόστομος εἰς τὴν ὁμιλίαν του ἐπὶ τοῦ «ἵλθε καὶ γενοῦ ἄνθρωπος» λέγει μεταξὺ ἄλλων· «Ἐὰν εἶσαι αἰσχρός, διατί νὰ μὴ σὲ ὀνομάσω χοῖρον, ὄχι δὲ ἄνθρωπον; καὶ ἐὰν εἶσαι ἀνόητος, διατί νὰ μὴ σὲ ὀνομάσω ὄνον, ὄχι δὲ ἄνθρωπον;» Ἀλλὰ τοὺς τόσον ἀναιδῶς ἐκτυλίσσοντας πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν κοινὸν τὰ ἀνωτέρω θεωρήματα φοβοῦμαι μὴ λίαν ἀνέπαρκῶς θὰ ἐτίμα τις, καὶ ἐὰν εἰς τὰς προσωνυμίας τῶν χοίρων καὶ τῶν ὄνων προσέθετε τὰς τῶν πιθήκων ἔτι καὶ τῶν κυνῶν. Διότι κοινωνία, ἥτις θὰ ἐφήρμοζε τὰ ἀνωτέρω τῶν νεωτέρων Ἀθηναϊκῶν Πώλων, θὰ ὑπερέβαλλε κατὰ τὸ ἀσελγὲς καὶ τὸ ἀκόλαστον ἀθρόας τὰς δημοταξίας τῶν τετραπόδων ὅλων.

Ἐὰν τιμὴ δὲν ὑπάρχῃ, ἐὰν ἡ διέπουσα τὰς σχέσεις τῶν δύο φύλων ἠθικὴ ἦνε ἐπινόημα μωρῶν καὶ προληπτικῶν, τότε ἐν πρώτοις ἡ κοινωνικὴ συνείδησις καὶ τὸ κοινωνικὸν ἡμῶν κριτήριον πρέπει νὰ μεταλλαγῶσιν ἀρδ'ην. Τὸ Εὐαγγέλιον ταλανίζει τοὺς παντοίου εἴδους ἀσελγεῖς. Ἡμεῖς θὰ ταλανίσωμεν πᾶσαν ἐγκράτειαν καὶ ἁγνότητα καὶ σωφροσύνην.

Ἡ παρθένος τότε ἂς καταισχυνθῇ πρὸ τῆς πόρνης· καὶ ὁ ἀκόλαστος υἱὸς ἂς μὴ καταδεχθῇ νὰ ἐξευτελίσῃ τὴν ὑπόληψίν του χαιρετίζων νεανίαν, ὅστις προσβάλλει τοὺς θεσμοὺς τῆς φύσεως πιστεύων εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τῆς τιμῆς.

Οἱ γονεῖς τότε τὰς προτιμήσεις των ὅλας ἂς ἔχωσι πρὸς τὴν κόρην, ἥτις εἰσάγει εἰς τὸν θάλαμόν της τοὺς περισσοτέρους καὶ τολμηροτέρους ἐραστάς. Ἂς λακτίσωσι δὲ ἔξω τοῦ κατωφλίου των τὴν κόρην, ἥτις προσβάλλει τὴν οἰκογένειαν φρονοῦσα ὅτι μία παρθένος πρέπει νὰ μένῃ ἀκηλίδωτος καὶ ἁγνή.

Ὁ ἀδελφὸς τότε τὴν ἀδελφὴν ἂς καμαρώνῃ, ἥτις εἰς τὴν φύσιν πειθομένη προσφέρεται πρὸς τοὺς διαβάτας ὡς ἡ κύων πρὸς τοὺς παρερχομένους κύνας. Καὶ τῆς ἀδελφῆς τὸ σέμνωμα ὁ ἀδελφὸς ἔστω, τὸν ὁποῖον οἰστρηλατοῦσι καθ' ὅλας τὰς ὥρας τοῦ ἔτους ὁρμαὶ τῶν ὄνων τοῦ Μαΐου.

Ἐὰν τὴν θυγατέρα σου ἐβίασαν, μειδίασον. Δὲν ἐτελέσθη ἔγκλημα, ἀλλ' ἐλειτούργησεν ἡ φύσις. Καὶ ἐὰν αὐτὴ δλοφύρηται διὰ τὸ πάθημα, ἐπίπληξέ την, καὶ ἐὰν αὐτὴ δυσχεραίνῃ, κάλεσε εἰς τὴν τραπέζαν σου τὸν βιαστὴν καὶ ὑποχρέωσέ την νὰ ζητήσῃ συγγνώμην ἀπ' αὐτοῦ.

Τιμὴ δὲν εἶνε· οὔτε ἀσέλγεια. Σωφροσύνη οὐκ ἔστιν οὔτε ἀκολασία. Σφριγᾶν ὡς ὁ ὄνος· ὀργᾶν ὡς ὁ χοῖρος, ἰδοὺ κατὰ τοὺς νέους Πώλους τὸ δόγμα τὸ ὑπέρτατον τῆς κοινωνικῆς τοῦ *μέλλοντος* διαπλάσεως.

Ἡ ἐκκλησία ἐτυράννει, ὅτε καθώριζε τὴν συζυγικὴν κοίτην ἀμίαντον. Ἡ φύσις δὲν ἀναγνωρίζει δεσμὰ καὶ περισμούς.

Ἔλαβες τὸ πρωὶ μίαν γυναῖκα. Ἐὰν δὲν τὴν εὕρῃς τῆς ἀρεσκείας σου, τὴν ἐσπέραν ἐναγκαλίσου ἄλλην.

Ἐλεύθεραι ἑνώσεις, εἴτε ἐλεύθεραι μίξεις, ἰδοὺ ἡ θεμελιώδης ἀρχὴ τῆς νέας κοινωνίας, ἣν δημοσιογράφοι Ἀθηναῖοι ἐξαγγέλλουσι μὲ τὴν αὐτὴν πέναν, μὲ τὴν ὁποίαν τὴν προτεραίαν ἀνεκραύγασαν ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς χρηστότητος καὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἐκκλησίας.

Ἡ γυνὴ ἂς διαμηνύσῃ μόνον πρὸς τὸν ἄνδρα τῆς χθεσινῆς ἑνώσεως ὅτι τὴν κατέλαβεν ἀνία διὰ τὴν συμβίωσιν, καὶ συμβουλεύει καὶ αὐτὸν φιλικῶς νὰ ζητήσῃ, καθὼς αὐτή, νέα θέλγητρα εἰς ἕνωσιν νέαν. Ὁ σύζυγος δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ζηλοτυπήσῃ, μήτε νὰ γογγύσῃ κἄν. Ἂς δεσπόζῃ ἡ σάρξ· ἰδοὺ ὁ ὑπέρτατος νόμος, Σύγκρουε γελῶν τὸ ποτήριον μὲ τὸν ἄνδρα, πρὸς τὸν ὁποῖον προσεκολλήθη ἡ σύζυγός σου τῆς χθές. Καὶ σὺ πάλιν προσλάμβανε τὴν γυναῖκα, ἣν ἐκεῖνος ἀπέλυσε πρὸ μιᾶς ὥρας. Μὴ ἔχουσιν οἱ κύνες ζηλοτυπίας καὶ μὴ ὁ ὄνος εὑρίσκει ἐπίμεμπτον τὸ ὅτι ἡ δεχθεῖσα προσφάτως τὰς τρυφερότητάς του ὄνος προσκάλεσε μετ' ὀλίγον τὴν περιπάθειαν νέων ὀγκηθμῶν;

Ἵνα τί ὁ νόμος ἀπαγορεύει καὶ τιμωρεῖ τὴν ἀσέλγειαν, τὴν ἀποπλάνησιν, τὴν μοιχείαν, τὴν αἱμομιξίαν, τὸν βιασμόν; Ἡ κοινωνία τοῦ μέλλοντος, ἣν ἐγκυμονοῦσιν αἱ σοφαὶ κεφαλαὶ τῶν νέων *Πώλων* θέλει καταστήσει μόνον αὐτῆς νόμον τὴν φύσιν. Καὶ τότε θὰ λέγῃ τις πρὸς τὸν πατέρα μιᾶς κόρης· «χθὲς ἀπήλαυσα τὴν θυγατέρα σου», ὡς τώρα λέγει· «χθὲς ἔφαγα τὸ δεῖνα φαγητόν». Ἡ δὲ εὐγένεια τοῦ μέλλοντος θὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν πατέρα τοῦτον νὰ ἐρωτᾷ *πῶς τοῦ ἐφάγη ἡ κόρη*, καθὼς σήμερον ἐρωτᾷ τὸν ὑπ' αὐτοῦ ξενιζόμενον *πῶς τοῦ ἐφάγη ἡ σοῦπα*.

Εἰς *γλέντι* ἡ κόρη ἦτο μὲ *παρέαν* νέων, καὶ μεθυσμένη ἐπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἢ ἀντὶ τῆς ἐπιστροφῆς ταύτης ἐπροτίμησε νὰ συνεχίσῃ τὸ *γλέντι* εἰς τοὺς θαλάμους τινὸς ξενοδοχείου. Οἱ γονεῖς, κατὰ τοὺς δημοσιογραφικοὺς μας *Πώλους*, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐπιτιμήσουν, οὐδὲ νὰ ἐρωτήσουν κἄν. Ζήτω ἡ βασιλεία τοῦ ἀτομισμοῦ! Ζήτω ἡ ἀπόλυτος ἐλευθερία τῆς φύσεως!

Ἐμβαίνων εἰς ζυθοπωλεῖον ἀκούσεις εἰς κλειστὸν θάλαμον τοὺς γέλωτας τῆς γυναικός σου ἀναμεμιγμένους μὲ ἀνδρὸς ἐκβεβακχευμένους γέλωτας. Τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς σου ἀνεκόχλασε τότε καὶ ἡ ζηλοτυπία σὲ ἐκέντησεν; Ἀνόητε καὶ ἀφιλοσόφητε σύζυγε! Εἴσελθε καὶ σὺ φαιδρός, καὶ ὅ,τι καὶ ἂν ἴδῃς, γέλασε εἰλικρινῶς. Ὁ καθεὶς ὅ,τι θέλει καὶ ὅπως θέλει· ἡ τιμὴ βλακεία· τὸ καθῆκον κενότης· ἰδοὺ τὸ δόγμα τὸ καινόν.

Ἡ γυνή, ἐὰν ἀρέσκηται, ἂς ἀκολασταίνῃ εἰς τὸν ἕνα θάλαμον· καὶ ὁ ἀνήρ, ἐὰν θέλῃ, ἂς ὀργιάζῃ εἰς τὸν ἄλλον. Μοιχοὶ δὲ καὶ μοιχαλίδες ἂς διάγωσιν ἐν ἁρμονίᾳ καὶ ἀμοιβαίᾳ ὑπολήψει. Μοιχεία οὐκ ἔστιν, ὅ,τι ἡ σὰρξ ἐτέλεσε, ἐτελέσθη καλῶς.

Καὶ αἱμομιξία πρὸς τί ὄχι; Πατήρ, θυγάτηρ, υἱός, μήτηρ, ἀδελφός, ἀδελφή, πάππος, ἐγγονή, ἂς ἐναλλάσσωσιν ἀλλήλους. Οἱ γάτοι αἰσχύνονται διὰ τοῦτο; Οἱ κύνες τὸ ἀπαξιοῦσι; Διατί ἡ ἀνθρωπίνη σεμνοτυφία νὰ σκανδαλίζηται; Τιμὴ δὲν ὑπάρχει. Ζήτω ὁ ἀκώλυτος τῆς φύσεως ὀργασμός.

Αἰσθάνεσαι βδελυγμίαν, ἀναγνῶστα, διὰ τὰ αἰσχρὰ καὶ ἀκατονόμαστα δόγματα, καὶ δυσφορεῖς ἴσως ἐναντίον μου, διότι τὰ ἐξετύλιξα ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ γυμνότητι; Κ' ἐγὼ τὰ βδελύσσομαι· κ' ἐγὼ δυσφορῶ περισσότερον, διότι εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐασχοληθῶ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοιούτων κτηνωδῶν θεωρημάτων· ἀλλὰ τὴν εὐθύνην ὑπέχει τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς κοινωνίας τὸ ὁποῖον μὲ τὴν μωρίαν του ἢ τὴν αἰσχρότητά του ὑποστηρίζει τὴν ἔκδοσιν δημοσιογραφικῶν ὀργάνων, ἅτινα ἔρημα φρονήματος, ἐντροπῆς, πατριωτισμοῦ, ἐργάζονται τυφλῶς πρὸς τὴν δηλητηρίασιν καὶ τὴν ἀποκτήνωσιν ὅλου ἡμῶν τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ.

Σὺ αὐτὸς ἴσως ὁ ἀναγινώσκων τὰς γραμμάς μου ταύτας ἀνέγνωσας τὰ βρωμερὰ καὶ ἀπαίσια ἐρημερίδων τινῶν περὶ τιμῆς, περὶ παρθένου, περὶ γυνικὸς δημοσιεύματα, καὶ παρ' ὅλην τὴν ἀποδοκιμασίαν σου ἐξηκολούθεις νὰ δίδῃς τὴν δεκάραν σου ἢ τὴν πενταράν σου καθ' ἑκάστην, καὶ ἡ σύζυγός σου δὲ καὶ ἡ κόρη σου ἐπέρασαν τὴν ὥραν των εἰς τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν. Δὲν τὸ ἔκαμες διότι τὰ ἠσπάζεσο καὶ τὰ ἠνώεις σὲ πιστεύω· ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦτο σὲ οἰκτείρω περισσότερον, καὶ δὲν ἔχω λόγους διὰ νὰ ταλανίσω ἐπαρκῶς κοινωνίαν, τῆς ὁποίας καὶ ἔντιμα μέλη δὲν εὑρίσκουν καιρὸν ἢ δὲν διαθέτουν ὀλίγας δραχμὰς κατ' ἔτος δι' ἀναγνώσματα ἐξ ὧν καὶ οἰκογένεια καὶ ἔθνος θὰ ἐκπορνεύοντα τὰ ἤθη καὶ φέροντα πρὸς τὴν ἐξαχρείωσιν τοῦ ὅλου ἡμῶν βίου.

Φρονοῦσι τάχα ὅτι τὰ ἀκόλαστα ῥυπαρογραφήματα μένουν ἁπλᾶ λόγια, διότι κανεὶς δὲν ἔχασε τὰ μυαλά του, ὅπως συντρέξῃ εἰς πραγματοποίησιν αὐτῶν; Ἀλλὰ τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορρα καὶ ἡ Βαβυλὼν δὲν ὑπῆρξαν χῶραι φανταστικαί· τὸ ὅτι δὲ παρ' ἡμῖν συντηροῦνται φύλλα κηρύσσοντα τὸν πόλεμον κατὰ τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς οἰκογενειακῆς καὶ κοινωνικῆς ἠθικῆς καὶ τὸ ὅτι ἡ δημοσιογραφικὴ ἐκπόμπευσις τῶν ἀρχῶν τούτων θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ἀσφαλεστέρων μέσων εὐρυτέρας κυκλοφορίας, ἀποδεικνύουσι μεταξὺ τόσων ἄλλων ὅτι ὁ ὀρθαλμὸς τοῦ Ἕλληνος ἀναγνώστου εἶνε ἀσυγγνώστως ἐπιεικής. Καὶ κοινωνία ἥτις εὐδοκεῖ καὶ ἐνασμενίζει εἰς τὴν δημοσίευσιν κακοηθειῶν καὶ σκανδάλων, δι' αὐτοῦ τούτου ἀποδεικνύει ὅτι δὲν εἶνε πολὺ δύσκολος καὶ εἰς τὴν διάπραξιν αὐτῶν.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν γνωρίζεται μόνον ἐξ ὅσων ἀγαπᾷ νὰ συναναστρέφηται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὅσων ἀρέσκεται νὰ ἀναγινώσκῃ. Ἡ ῥοπὴ πρὸς ἀναγνώσεις φαύλας ἐνδεικνύει καὶ διαφθορὰν ψυχικῶν ῥοπῶν, βιβλίον δὲ ἀκόλαστον καὶ ἐδημιούργησε πολλάκις τὴν ἀκόλαστον κλίσιν καὶ προήγαγεν εἰς πάθος αὐτήν. Τὸ ἀνάγνωσμα εἶνε τροφὴ καὶ ἀτμόσφαιρα τοῦ πνεύματος. Ἀναλόγως τῆς ποιότητός του, φέρει τὴν ὑγείαν ἢ τὴν νόσον τῆς ψυχῆς. Καὶ τὸ ὅτι μετὰ τὴν πλήμμυραν ἀχρείων μυθιστορημάτων καὶ τὴν διάδοσιν τύπου πορνογραφικοῦ καὶ ἀθέου δεινὸς κίνδυνος ἤρχισε νὰ ἀπειλῇ τὸ θρησκευτικὸν ἡμῶν φρόνημα καὶ τὰ οἰκογενειακὰ καὶ κοινωνικὰ ἡμῶν ἤθη δύναται νὰ μᾶς πληροφορήσῃ τί θέλομεν ἀπογίνει, ἐὰν δὲν ἀγαπήσωμεν ἀναγνώσματα εὐσεβέστερα καὶ ἠθικώτερα, καὶ ἂν τὴν καθημερινὴν τοῦ πνεύματος ἡμῶν τροφὴν ἐξακολουθήσωμεν νὰ ἀρυώμεθα ἐκ τῆς σαπρίας, ἣν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐκβάλλουσιν οἱ δυτώδεις ὀχετοὶ τῶν δημοσιογραφικῶν ἡμῶν Πώλων· οἵτινες, λιποτάκται τῆς πίστεως, τῆς οἰκογενείας, τῆς πατρίδος, ἐργάζονται νὰ ἀπελάσωσιν ἀπὸ τῆς χώρας ἡμῶν πᾶν ἠθικὸν φρόνημα καὶ πᾶν ὑψηλὸν ἰδανικόν, θεξέζοντες δὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε *ἐκφυλισμένον κτῆνος*, διακαίονται νὰ ἴδωσιν ἐμπράκτως κυρουμένην τὴν θεωρίαν των ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, διαμορφουμένης κατὰ τὰ πρότυπα τῶν χοίρων καὶ τῶν ὄνων, τὰ ὁποῖα ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἔθεσαν ὡς ἰδικά των πρότυπα.

Οἰκομενειάρχαι ἕλληνες, προσέξετε! Ἐν ὀνόματι παντὸς ὅ,τι περισώζετε ἱερόν, τίμιον, ἀνθρώπινον· ἐν ὀνόματι τῶν συζύγων σας, τῶν θυγατέρων σας, τῶν υἱῶν σας· ἐν ὀνόματι τῆς ἠθικῆς ἐκείνης ζωῆς, τῆς ὁποίας ἡ ἀπὸ τοῦ οἴκου σας φυγάδευσις θὰ μεταβάλῃ αὐτὸν εἰς χῶρον κτηνώδους συναγελασμοῦ, προσέξατε καλῶς. Αἱ ψυχαὶ εἶνε ὑπὲρ τοὺς στομάχους. Σεῖς θεωρήσατέ τους ἴσους τοὐλάχιστον. Καὶ καθὼς ἀπὸ τῶν τέκνων σας ἀπομακρύνετε τροφάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἔβλαπτον τὸν στόμαχόν των, οὕτως ἀπομακρύνετε ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀναγνώσματα, τὰ ὁποῖα δύνανται ὁλόκληρα νὰ τὰ καταστρέψωσι, διαφθείροντα τὸν βίον των καὶ δηλητηριάζοντα τὰς ψυχάς των.

Μιχ. Ι. Γαλανός.

ΒΟΥΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου οὐδαμῶς ἀρέσκεται ἐν τῇ μονοτονίᾳ. Εὐχαριστεῖται ἐν τῇ ἀδιαλείπτῳ ροῇ ἐντυπώσεων οὔτε λίαν ταχέως διαδεχομένων ἀλλήλας, ἵνα μὴ ἡ ἔντασις αὐτῶν ᾖ ἐπιπόλαιος, οὔτε λίαν βραδέως, ἵνα μὴ μεσολαβῇ πολὺς χρόνος ἀνιαρᾶς ἀργίας. Ὁσάκις ἡ ψυχὴ παραμείνῃ ἐπὶ πλείονα τοῦ δέοντος χρόνον ἐν τινι καταστάσει μηδ' ἐλάχιστον μεταβαλλομένη, αἰσθάνεται ὑπερβολικὴν δυσφορίαν, ἐξ ἧς τείνει νὰ ἀπαλλαγῇ διὰ διαφόρων προσπαθειῶν. Γεννᾶται τότε ἡ *ἐπιθυμία*, ἤτοι ἡ τάσις τῆς ψυχῆς πρὸς ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς καταστάσεως, ἐν ᾗ εὑρίσκεται, καὶ μεταβασιν εἰς ἑτέραν. Ἐπιθυμιῶν ἔχομεν πλεῖστα εἴδη ἀναλόγως τοῦ προκαλέσαντος αὐτὰς αἰτίου καὶ ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ἐπιθυμητοῦ. Ἀναβάλλοντες δι' ἄλλοτε τὴν ἔρευναν τῶν πρώτων θέλομεν ἀσχοληθῇ ἐν τῷ παρόντι ἐπί τινος σημείου τῶν δευτέρων.

Αἱ ἐπιθυμίαι τοῦ ἀνθρώπου οὐδὲν ἔχουσιν ὅριον. Συλλαμβάνει οὗτος τὰ παραβολώτερα σχέδια καὶ ἐπιθυμεῖ τὴν πλήρωσιν αὐτῶν. Πᾶν ὅ,τι ἤθελε πλάσῃ ἡ φαντασία του δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ ἐν αὐτῷ ἡδονικόν αἴσθημα, τὸ ἐπιθυμεῖ. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει ἡ ἐπιθυμία ἀποβαίνει ψιλή τις εὐχή. Ὁ ἄνθρωπος οὐδαμῶς κινεῖται πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ποθουμένου ἐν τῇ συνειδήσει ὅτι ἀτελεσφόρητοι ἤθελον ἀποβῇ αἱ προσπάθειαί του, ἀλλ' ἀρκεῖται μεταφερόμενος πρὸς στιγμὴν ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῆς πραγματικότητος καὶ ἐντρυφᾷ ἐν τοῖς πλάσμασι τῶν ὀνείρων του, ὡς ἐὰν ἦσαν πραγματικά. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, τῶν ὁποίων ὁ βίος διαρρέει ἐν μέσῳ τοιούτων ὀνείρων. Παντοίας ταλαιπωρείας ὑφιστάμενοι, πεινῶντες, διψῶντες, γυμνητεύοντες, κακουχούμενοι ἐμμένουσιν ἐν τῇ ἀδρανείᾳ, διότι πάσχοντες ὑπὸ μεγαλομανίας καὶ ἔχοντες τὴν φαντασίαν εὑρέθισαν δὲν ἐπιδιώκουσι τὰ δυνατά, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν μὲν παραδίδονται εἰς ῥέμβην ἀνακυκῶντες ἐν τῇ διανοίᾳ τὰ σχέδιά των, συνερχόμενοι δὲ ἐπὶ τὸ αὐτὸ πολλοὶ τοιοῦτοι καὶ διαλεγόμενοι προσπαθοῦσι τίς νὰ ὑπεραχοντίσῃ τὸν ἄλλον κατὰ τὴν σύλληψιν τοῦ ἄκρως ἀδυνάτου. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶνε οἱ ἀυστυχέστεροι τῶν ἀνθρώπων. Δι' αὐτοὺς οὐδέποτε προσμειδιᾷ ἡ τύχη. Τὸ πνεῦμά των καταλαμβάνεται ὑπὸ ἐμμόνων ἰδεῶν ἀδυνατοῦν νὰ στραφῇ πρὸς τὰ ἄπειρα τῆς γνώσεως πεδία καὶ εἰς τὸ σῶμά των ἐπέρχεται καταστρεπτικὴ χαύνωσις, διότι αἱ ἐπιθυμίαι των εἶνε φύσεως τοιαύτης, ὥστε ἀποκλείουσι πᾶσαν δρᾶσιν καὶ κίνησιν ἐξ ἧς ἡ σωματικὴ εὐεξία.

Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἐπιθυμίαι ἀναγόμεναι εἰς τὸν κύκλον τοῦ ἐφικτοῦ. Τὸ ἐπιθυμητὸν δὲν θεωρεῖται πλέον ἀδύνατον καὶ ἀνεκτέλεστον. Ἡ ψυχὴ ἡμῶν παρασκευάζει διὰ τῆς διανοίας ὁλόκληρον σειρὰν γεγονότων, ὧν τὸ μὲν δέον νὰ προηγῆται καὶ τὸ ἕτερον νὰ ἀκολουθῇ, τὸ μὲν νὰ ᾖνε αἴτιον, τὸ δὲ ἕτερον ἀποτέλεσμα καὶ τελευταῖον μέλος τῆς σειρᾶς ταύτης νὰ ἔρχηται τὸ ἐπιθυμητόν. Τὰς ἐπιθυμίας ταύτας καλοῦσι *βουλήσεις*. Ἐννοεῖται οἴκοθεν ὅτι ἀναλόγως τῆς ἀναστάσεως, τῆς πείρας καὶ τῆς κρίσεως ἑκάστου, τινὰ μὲν κατορθωτὰ θεωροῦνται ἀκατόρθωτα, τινὰ δὲ ἀκατόρθωτα τατορθωτά. Ἐπειδὴ ὅμως πάντες ἔχουσι βουλήσεις. ἡ δὲ ἀντίληψις τοῦ κατορθωτοῦ εἶνε ὅλως ὑποκειμενική, ἐξαρτωμένη, ὡς εἴδομεν, ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τῆς πείρας καὶ τῆς κρίσεως ἑκάστου, διὰ τοῦτο βουλήσεις πρέπει νὰ θεωρήσωμεν οὐ μόνον τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἐφικτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν θεωρουμένων ὡς τοιούτων, μὴ ὄντων δέ.

Εἴπομεν ὅτι ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ ὑπάρχει τάσις πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς ψυχῆς ἐκ τῆς καταστάσεως, ἐν ᾗ εὑρίσκεται, καὶ μεταβασιν εἰς ἑτέραν. Ὅταν ἡ μετάβασις αὕτη θεωρῆται ἀδύνατος, ἡ ψυχὴ λαμβάνουσα τοῦτο ὑπ' ὄψιν κατατέλλει τὴν τάσιν αὐτῆς ποιοῦσα, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν. Ἀλλ' ὅταν ἡ μετάβασις θεωρῆται δυνατή, ὅταν τὸ ἐπιθυμητὸν ᾖνε κατορθωτόν, τότε ἐν τῇ φύσει τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας ἔγκειται τὸ ὅτι ἡ ψυχὴ θέτει εἰς κίνησιν τὰ μέλη τοῦ σώματος, ἵνα ἐπιληφθῇ τῆς αἰτιώδους σειρᾶς τῶν γεγονότων, ὧν ἀποτέλεσμα εἶνε τὸ ἐπιθυμητόν. Ἡ κίνησις αὕτη καλεῖται *πρᾶξις*, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα *ἔργον*. Οἷαι λοιπὸν αἱ βουλήσεις ἡμῶν, τοιαῦτα καὶ τὰ ἔργα. Καὶ ἐκ τῶν ἔργων δυνάμεθα νὰ μαντεύσωμεν τοὺς ἀοράτους ἑλιγμοὺς τῶν βουλήσεων. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐνίοτε τὸ ἔργον πλεονάζει, ἢ ὑστερεῖ τῆς βουλήσεως. Θέλων τις νὰ πλήξῃ ἐφόνευσε. Θέλων νὰ ἐκφοβίσῃ ἐπέφερε συγκοπήν. Θέλων νὰ ἀνάψῃ λυχνίαν προεκάλεσεν ἐμπρησμόν, ἢ τοὐναντίον. Ἄλλοτε αἱ πράξεις καὶ τὰ ἔργα εἶνε ὅλως ἀνεξάρτητα τῆς βουλήσεως, κινήσεις ἀνακλαστικαὶ ἢ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Αἱ πράξεις τῶν φρενοβλαβῶν, τῶν ὑπνοβατῶν, τῶν ὑπνωτισθέντων εἶνε φύσεως τοιαύτης. Ἡμεῖς ὅμως ἀφήνοντες κατὰ μέρος τὰς ἐξαιρέσεις καὶ γινώσκοντες ὅτι ὑπέχομεν εὐθύνην μόνον καθ' ὅσον αἱ πράξεις καὶ τὰ ἔργα ᾖνε ἀποτελέσματα τῆς βουλήσεως, καθ' ὅσον ὑπάρχῃ συμφωνία μεταξὺ βουληθέντος καὶ ἐκτελεσθέντος, ἐνδιαφερόμενοι δὲ ὅπως αἱ πράξεις καὶ τὰ ἔργα ὦσι σύμφωνα πρὸς τὸν ἠθικὸν νόμον, θέλομεν ἀσχοληθῇ ἐνταῦθα περὶ τὸ προκαλοῦν αὐτὰ ἐλατήριον.

Ἡ βούλησις ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐντάσεως δύναται νὰ ᾖνε ἰσχυρὰ ἢ ἀνίσχυρος. Ὑπὸ ἔποψιν δὲ ποιότητος ἠθικὴ ἢ ἀνήθικος ἀναλόγως τῶν θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν ἑκάστου ἀρχῶν. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες μόλις ἀρχόμενοι τῆς πράξεως ἀπεγοητεύονται καὶ ἀποδειλιῶσι πρὸ τῶν προσκομμάτων καὶ πόνων καὶ θεωροῦσι τὴν ἐπένοδον εἰς τὴν πρώτην κατάστασιν πολλῷ προτιμωτέραν τῆς διὰ μόχθων ἀποκτήσεως τοῦ ποθουμένου. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἄλλοι, τοὺς ὁποίους οὐδὲν δύναται νὰ πτοήσῃ. Μυρία προσκόμματα παρεμβάλλονται αὐτοῖς ἐν τῇ πράξει· ἐνίοτε ἡ ἀποτυχία φαίνεται ἀνεπόφευκτος, δι' ὑπομονῆς ὅμως καὶ ἐπιμονῆς ἄγουσιν εἰς πέρας τὸν σκοπόν των. Κρίνω περιττὸν νὰ εἴπω ὅτι μόνον οἱ τελευταῖοι οὗτοι δύνανται νὰ προσδεύσωσιν ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς. Ἄνευ βουλήσεως ἰσχυρᾶς μόνον πρὸς τὰ μικροῦ λόγου ἔργα ἀσχολεῖταί τις καὶ ἐκεῖνα ἐξ ὧν οὐδὲν ἀναμένεται γενναῖον. Ἡ ἰσχὺς τῆς βουλήσεως παρ' ἄλλοις μὲν εἶνε σχεδὸν ἔμφυτος, οἱ δὲ στερούμενοι ταύτης δύνανται νὰ τὴν ἀποκτήσωσιν, ἐὰν μὴ ἡ φύσις κατέστησεν αὐτοὺς ἀνικάνους πρὸς τοῦτο. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ διαφωτισθῶσι καὶ νὰ θεωρήσωσι τὸ ἐπιθυμητὸν ὡς μέλλον νὰ προσπορισθῇ αὐτοῖς ἡδονὴν πολλῷ μείζονα τῆς ἀνιαρότητος, τὴν ὁποίαν αἰσθανόντες ἐν τῇ πράξει, διότι φύσει ἡ ψυχὴ ἕλκεται ὑπὸ τοῦ ἡδονικοῦ καὶ εἶνε ἀδύνατον ἐν τῇ ἐλπίδι τῆς ἀπολαύσεως αὐτοῦ νὰ μὴ ἐνισχυθῇ ἡ βούλησις πρὸς ὑπερνίκησιν τῶν παρουσιαζομένων ἐμποδίων. Κατὰ τὸν Πλάτωνα πᾶν ἔργον συνοδεύεται ὑπό τινος συναισθήματος. Ἐὰν τὸ συναίσθημα τοῦτο ᾖνε μόνον ἡδονικὸν ἀμιγὲς καὶ ἀπηλλαγμένον ἀπὸ τοῦ ἀνιαροῦ, προῆλθε δὲ καὶ ἐκ πράξεως ἡδονικῆς, τὸ ἔργον εἶνε ἀγαθόν, ἡ δὲ ψυχὴ ἕλκεται ὑπὸ τῆς ἡδονῆς καὶ τὸ πράττει. Ἂν ἀπ' ἐναντίας τὸ συναίσθημα ᾖνε μόνον ἀνιαρόν, ἀμοιρον καθ' ὁλοκληρίαν ἡδονικότητος, προέκυψε δὲ καὶ ἐκ πράξεως ἀνιαρᾶς, τὸ ἔργον εἶνε κακόν, ἡ δὲ ψυχὴ ἀποστρεφομένη τὸ ἀνιαρὸν τὸ ἀποφεύγει. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἔργα τῶν ὁποίων τὸ συνκίσθημα οὐδαμῶς συμφωνεῖ μὲ τὸ τῆς πράξεως. Ὁτὲ μὲν προηγεῖται βραχεῖα ἡδονὴ ἀκολουθουμένη ὑπὸ μακροῦ ἀνιαροῦ συναισθήματος, ὡς ἐν ταῖς πολυφαγίαις. πολυποσίαις, ἀκολασίαις καὶ τοῖς τοιούτοις, ὑτὲ δὲ βραχεῖα ἀνιαρότης ἀκολουθουμένη ὑπὸ μακρᾶς ἡδονῆς,ὡς ἐν ταῖς ἐκτομαῖς σεσηπότων μελῶν καὶ τῇ πόσει φαρμάκων καὶ τοῖς ὁμοίοις Συμβαίνει λοιπὸν τότε τὸ ἑξῆς: Ὡς ἐν ταῖς ἀποστάσεσι τὰ μὲν πλησιέστατα ἡμῖν κείμενα φαίνονται ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ σφηνείᾳ καὶ τῷ μεγέθει, ὅσον μικρὰ καὶ ἂν ὦσι, τὰ δὲ ἀπώτερα λίαν σμικρὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι εἶνε μεγάλα, μόνον δὲ οἱ ἔχοντες μετρητικὴν ἐπιστήμην δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀκριβῆ τῶν διαστάσεων ἰδέαν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἡ ἀμαθὴς ψυχὴ ὁρῶσα ἐν ἀρχῇ τῆς πράξεως τὸ ἡδὺ ἢ ἀνιαρὸν τοῦτο μόνον διαβλέπει ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ καθαρότητι καὶ τῷ μεγέθει, στερουμένη δὲ μετρητικῆς ἐπιστήμης δὲν ἐκτιμᾷ δεόντως τὰς ἀκολουθούσας ἀντιθέσεις Αἰτία τοῦ κακοῦ κατ' αὐτὸν εἶνε αὕτη ἡ ἀμαθεια δηλονότι,ἡ μὴ πλήρης γνῶσις τῆς φύσεως τοῦ ἐπιθυμητοῦ. Ὅταν λοιπὸν διαφωτισθῇ,ὡς πρέπει ὁ ἄνθρωπος ὅτι μεγίστη ἀναμένει αὐτὸν ἐκ τοῦ ἔργου ἡδονὴ μηδεμίαν σύγκρισιν ἔχουσα πρὸς τὴν ἀνιαρότητα τῶν μόχθων, τοὺς ὁποίους θὰ καταβάλῃ, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ἡ βούλησις αὐτοῦ θὰ ἐνισχυθῇ, ὅτι θὰ γείνῃ σιδηρᾶ, χαλυβδίνη.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως ἡ πλήρης τῆς φύσεως τοῦ ἐπιθυμητοῦ γνῶσις, ἵνα ἐνισχύσῃ τὴν βούλησιν Ἀνάγκη ἀπόλυτος νὰ ᾖνέ τις πεπεισμένος ὅτι ἡ σειρὰ τῶν γεγονότων, ἥτις ἄγει πρὸς τὸ ἔργον ἀποτελεῖται ἐκ στοιχείων κατορθωτῶν καὶ αὐτῶν. Ὅταν ὑπάρχῃ ἔστω καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία ὅτι τὰ μόνα μέσα δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται τὸ ποθούμενον εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῶσι, τότε θεωρεῖται περιττὴ πᾶσα πρᾶξις καὶ ἡ βούλησις ἐξασθενεῖ. Ἀλλ' ὅταν ὑπάρχῃ ἡ πεποίθησις ὅτι πάντα τὰ μέσα εἶνε πρόχειρα ἢ ὅτι δύνανται διὰ τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐπιμονῆς νὰ εὑρεθῶσι, τότε κραταιοῦται ἡ βούλησις, ἀρχίζει ἀμέσως ἡ πρᾶξις καὶ ἐκ τῶν προτέρων εἶνέ τις βέβαιος περὶ τοῦ ἀποτελέσματος.

Δύσκολον ἐν τούτοις εἶνε πᾶς ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ οἱ σοφώτεροι μεταξύ αὐτῶν, νὰ διεφωτίζωνται δεόντως καὶ ἀνελλιπῶς περὶ τῆς φύσεως πάντων τῶν ἐπιθυμητῶν πρὸς πλήρη γνῶσιν τῆς ἐξ αὐτῶν ὠφελείας. Ἂν τοῦτο ἦτο δυνατόν, περιττὴ καθίσταto ἡ ἀναζήτησις ἑτέρου μέσου πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς βουλήσεως. Διότι ἡ πλήρης γνῶσις, ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη εἶνέ τι ἀρχικὸν καὶ ἐπιβλητικόν κατὰ τὸν θεῖον μαθητὴν τοῦ Σωκράτους. Ἐπιστήμης δὲ ἐνούσης ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἀδύνατον νὰ ποδηγετῇ αὐτὸν ἄλλο τι ἢ αὕτη Ἀλλὰ συνήθως ἀμυδρὰν μόνον ἔχομεν τῶν πραγμάτων ἰδέαν, βουλόμεθα δὲ αὐτὰ ἐκ καλῆς πίστεως πρὸς βιβλία ἠθικοθρησκευτικὰ ἢ πρὸς ἄτομα ἀνωτέρας πνευματικῆς ἀναπτύξεως. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει μεγαλὴν σημασίαν πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν ἕξιν. Δι' αὐτῆς, ὡς εἰσάγεται ἀκολουθία εἰς τὰς πράξεις, οὕτω καὶ ἐν τῇ βουλήσει εἰσάγεται στερεότης καὶ ἰσχύς, ὁπόταν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ζητημάτων βουληθῶμεν πολλάκις τὰ αὐτά. Ἡ ἕξις εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς *ἀσκήσεως*, διὰ τὴν ὁποίαν δέον νὰ καταβληθῇ ἰδιαίτερα προσοχή, ὅπως ᾖ μεθοδικὴ καὶ σκόπιμος. Πόσοι ἄνθρωποι δὲν ἠδουλήθησαν νὰ ἀπομάθωσι τὰς κακὰς αὐτῶν ἕξεις, νὰ μὴ καπνίζωσι, νὰ μὴ οἰνοποτῶσι, νὰ μὴ σπαταλῶσι καὶ τὰ τοιαῦτα! Ἐπὶ ἡμέρας μάλιστα ἐπίστευσαν ὅτι ἀπηλλάγησαν τούτων των κακῶν. Καὶ ὅμως τυχαῖαι ἀφορμαὶ μετὰ παρελευσιν βραχέος ἢ πολλοῦ χρόνου τοὺς ἐπανέφερον πάλιν εἰς τὰς προτέρας αὐτῶν συνηθείας. Τοῦτο συμβαίνει, διότι δὲν κατενόησαν τὸν τρόπον, καθ' ὃν δέον νὰ ἀσκῶσι τὴν ἑαυτῶν βούλησιν. Αἱ ἀπότομοι μεταπτώσεις εἰς ἀντιθέτους ἕξεις εἶνε πολὺ δύσκολοι καὶ λίαν σπάνιαι. Δέον νὰ συνδράμωσιν ἔκτακτα γεγονότα, ἅτινα ἐπιφέροντα ἰσχυρὸν ψυχικὸν κλονισμὸν νὰ ἀνακινήσωσι διὰ μιᾶς τὸν ἔσω ἄνθρωπον. Ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Παύλου δὲν ἦτο ἀποτέλεσμα στιγμιαίας σκέψεως καὶ κατανοήσεως τῆς ἀληθείας τῶν χριστιανικῶν διδαγμάτων. Ἦτο ἀναγκαία συνέπεια τῆς τρομερᾶς ὀπτασίας καὶ τῶν ὑπερφυῶν ἐπακολουθημάτων αὐτῆς.

Αἱ ἕξεις συνήθως μεταβάλλονται βραδέως καὶ βαθμηδόν. Κτενίζεις πολύ; μὴ εἴπῃς «οὐδέποτε πλέον θὰ καπνίσω». Ἐλάττωσε μικρόν τι τὸ εἰς ἑκάστην ἡμέραν ἀναλογοῦν ποσὸν τοῦ καπνοῦ. Τοῦτο οὐδαμῶς εἶνε δύσκολον. Ἀσκήθητι μέχρις οὗ οὐδεμίαν νὰ σοὶ προξενῇ αἴσθησιν ἡ ἐλάττωσις. Ἐξακολούθησον κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἀσφαλῶς θέλεις τύχει τοῦ ποθουμένου. Στερεῖσαι ἀρετῆς τινος; Εἶναι φιλάργυρος ἐπὶ παραδείγματι; Μὴ εἴπῃς «ὦς φανῶ λίαν γενναῖος». Πιθανὸν νὰ φανῇς τοιοῦτος ἐν στιγμιαίῳ ἐνθουσιασμῷ καὶ στιγμιαίᾳ ἕξαψει αἰσθήματος, ἀλλὰ θὰ μετανοήσῃς κατόπιν, θὰ κλαίῃς καὶ θὰ ὀδύρεσαι καὶ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ οὐδεμίαν θὰ εὕρῃς χάριν, ὅστις ἀντιμείβει οὐχὶ κυρίως τὰς πράξεις ἡμῶν, ἀλλὰ τῶν πράξεων τὰ ἐλατήρια. Σκέφθητι μᾶλλον ἐξερχόμενος ἑκάστην πρωΐαν τοῦ διαμαίου σου νὰ δίδῃς ἓν κεντάλεπτον εἰς τὸν πρῶτον πτωχόν, τὸν ὁποῖον θὰ συναντήσῃς. Βαθμηδόν, ὅτε τοῦτο οὐδεμίαν θὰ σοὶ προξενῇ αἴσθησιν, αὔξησον τὸ ποσὸν εἰς πλείονας, ἐξακολούθησον τοῦτο καὶ θέλεις ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐλαττώματός σου.

Οὕτω διὰ βαθμιαίας ἀσκήσεως ἀποκτᾶται ἡ ἰσχὺς τῆς βουλήσεως ἡ τόσον πολύτιμος εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ὀφείλομεν ἐν τούτοις νὰ ἀναφέρωμεν ἰδιαιτέρως δύο πολυτιμοτάτους παράγοντας ἰσχυροποιοῦντας θαυμασίως τὴν ἀνθρωπίνην βούλησιν, ὅταν αὕτη ἐνεργῇ ὡς βούλησις τοῦ *ἀγαθοῦ* καὶ τοῦ *καθήκοντος*. Ἐννοοῦμεν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην. Ἡ ἀπαράμιλλος ἰσχὺς βούλησις τοῦ Παύλου δὲν ἦτο ἀπόρροια μόνον τῆς ὀξείας καὶ νευρικῆς αὐτοῦ φύσεως, ἀλλὰ καὶ τῆς φλογερᾶς πίστεώς του καὶ τῆς πυρώδους ἀγάπης του. Ἡ

θεία χάρις ἤναψεν ἐν αὐτῷ ἡραίστειον ἀδαμάστου ἐνεργητικότητος, ἡ δὲ βούλησις δὲν ἐπηρεάσθη κατὰ ποιόν μόνον, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔντασιν.

Λέγοντες ἰσχὺν βουλήσεως προϋποθέτομεν βεβαίως ὅτι αὕτη εἶνε συγχρόνως καὶ ἠθική. Πῶς δὲ θὰ κατορθωθῇ τοῦτο; Δὲν εἶνε βεβαίως ζήτημα ἱκανὸν νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ ὡς τὸ πρῶτον καίτοι λίαν οὐσιῶδες αὐτὸ καθ' ἑαυτό. Ἐὰν μὴ ἡ βούλησις ᾖ φύσει διεστραμμένη, πάντες ἔχουσιν αὐτὴν ἠθικήν. Διότι πάντες τὸ ἀγαθὸν ἐπιθυμοῦσι καὶ ἀποστρέφονται τὸ κακόν. Καὶ ὅταν δὲ βούλωνται τοῦτο, τὸ ἐπιθυμοῦσι οὐχὶ ὡς κακόν, ἀλλὰ χάριν τοῦ ἀγαθοῦ. Ἤτοι τοῦ ἡδέος, τὸ ὁποῖον ἐνέχει ἐν τῇ ἀρχῇ καὶ τὸ ὁποῖον μεγαλοποιοῦσιν. Ἡ ἠθική ὅμως αὕτη ποικίλλει ἀναλόγως τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς γνώσεως ἑκάστου. Ἵνα λοιπὸν ἡ βούλησις ᾖ καθαρῶς ἠθικὴ δέον πάντες νὰ φωτισθῶσιν εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ ἀγαθοῦ Δέον νὰ πεισθῶσιν ὅτι τὸ ἀγαθὸν εἶνε συγχρόνως καὶ ὠφέλιμον καὶ ὅταν εἰσέτι προσωρινῶς ἐπιβάλλῃ τὰς ἀλγεινοτάτας τῶν θυσιῶν. ὅτι δ' ἀπεναντίας τὸ κακὸν εἶνε πάντοτε καὶ βλαβερὸν παρὰ πάντα τὰ πρόσκαιρα ἐξ αὐτοῦ ὠφελήματα.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχει ἀρκετὴν σπουδαιότητα ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐνίοτε πράττει τὸ κακόν, καίτοι γνωρίζει τὸ ἀγαθὸν καὶ πᾶσαν τὴν ἔντασιν τοῦ κακοῦ, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι εὑρίσκεται ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν πάθους, ὡς ἡ Μήδεια ἤτις φωνεῖ:

καὶ οἶδα μὲν οἷα δρᾶν μέλλω κακά,
θυμὸς δὲ κρείσσων τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.

Ἐπειδὴ τοῦτο κυρίως εἶνε τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ πάθους ὅτι τῶν ψυχῶν κυριαρχεῖ οὐχὶ ὁ λόγος, ἀλλ' ὡρισμένη ὁμὰς ἐντυπώσεων ἀποκλείουσα πᾶσαν σκέψιν. Ἄρα δὲν ὑπάρχει ὁ ἀναλογος φωτισμός. Δὲν ὑπάρχει ἀκριβὴς γνῶσις.

Φωτιζομένης λοιπὸν τῆς διανοίας, ὑπαρχούσης καὶ τῆς προδιαθέσεως τῶν ἀνθρώπων πρὸς βούλησιν ἠθικήν, καὶ ἐνισχυομένης τῆς βουλήσεως διὰ τῶν ρηθέντων μέσων, τὰ ἔργα ἡμῶν θέλουσιν εἶσθαι πάντοτε ἀρεστὰ τῷ Κυρίῳ καὶ τότε πράγματι θέλει ἔλθει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς Γῆς.

Νικόλαος Ἰ. Γαλανός.

ΤΙΜΟΘΕΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Δ'

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

«Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται.»

Ἑρμηνεία.

Εὐτυχεῖς εἶνε ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι πάντοτε ταπεινωμένοι ὑποκάτω εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάντοτε κλαίοντες διὰ τὰς ἁμαρτίας των καὶ πάντοτε καὶ ἐν οἱαδήποτε περιστάσει ἔχοντες ἀληθινὴν πρᾳότητα μέσα εἰς τὴν ψυχήν των, πεινοῦν συνάμα καὶ διψοῦν τὴν δικαιοσύνην. Θέλουν καὶ ἐπιθυμοῦν, καὶ μὲ ὅλην των τὴν καρδιὰ προσπαθοῦν νὰ ὑπάρχῃ πανταχοῦ δικαιοσύνη εἰς ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους. Τόσην δὲ ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν ἔχουν εἰς τὴν δικαιοσύνην, ὥστε καὶ ἐν ᾖ περιπτώσει ἀδικοῦνται, δὲν ἐπιτρέπουν εἰς τὸν ἑαυτόν των νὰ βλάψουν τοὺς ἀδικοῦντας αὐτούς, ἀλλὰ μὲ ὑπομονὴν καὶ μὲ πραότητα δέχονται τὰς ἀδικίας, διότι συλλογίζονται, ὅτι ἀποδίδοντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ εἰς τοὺς ἀδικοῦντας αὐτοὺς ἐχθρούς των, πάντοτε θὰ ὑποπέσουν εἰς ἀδικίαν, τὴν ὁποίαν ἀπολύτως μισοῦν καὶ ἀποστρέφονται, καὶ οὐδαμοῦ θέλουν νὰ ὑπάρχῃ. Οἱ τοιουτοτρόπως ἀγαπῶντες τὴν δικαιοσύνην εἶνε εὐτυχεῖς· πρῶτον, διότι εἶνε παντοτε γεμάτοι ἀπὸ εὐχαριστησιν, τὸν ἑαυτόν των εἰς τὸν δίκαιον Θεὸν ἔχοντες μὲ ἐμπιστοσύνην ἀφιερωμένον. Καὶ δεύτερον, διότι θὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν, ὅπου παρὰ τοῦ δικαιοκρίτου Θεοῦ θὰ ἀνταμειφθοῦν διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς δικαιοσύνης προσπάθειαν καὶ ὑπομονήν των, θὰ βλέπουν δὲ αἰωνίως θριαμβεύουσαν τὴν θείαν δικαιοσύνην καὶ διὰ τοῦτο θὰ ᾖνε χορτάτοι ἀπὸ εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν, διότι ὅ,τι ἐπεθύμησαν ἐπὶ τῆς γῆς θὰ εὕρουν πλῆρες καὶ τέλειον ἐν τῷ οὐρανῷ.

ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Μεγασπηλαιώτου.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΖΩΝΤΩΝ ΚΑΙ ΝΕΚΡΩΝ

Αἰτουμένη ἡ Ἐκκλησία τὴν ἀντίληψιν καὶ ἱκεσίαν τῶν ἀποδημησάντων ἐντεῦθεν τελείων ὡς ἁγίων, τἀνάπαλιν τοῖς ἄλλοις τοῖς μὴ τελείοις μέν, ἀρξαμένοις δ' ἐνταῦθα ἤδη μετανοίας, βοηθεῖ ταῖς ἰδίαις εὐχαῖς, ἀγαθοεργίαις, καὶ μάλιστα τῇ προσφορᾷ τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, πεπληροφορημένη ὅτι διὰ τούτου συνεργεῖ αὐτοῖς ὅπως καθαρίσωσιν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ λάβωσι παρὰ Θεοῦ συγχώρησιν καὶ τύχωσι κρείττονός τινος. Τὸ δόγμα τοῦτο τοῦ μνημονεύειν τῶν κεκοιμημένων στηρίζεται.

Α') ἐπὶ τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Διότι, διδάσκουσα αὕτη ἡμᾶς ὅτι μεταξὺ ζώντων καὶ νεκρῶν διαρκεῖ ζῶσα κοινωνία, καὶ ἐντελλομένη εὔχεσθαι ὑπὲρ ἀλλήλων ἐπ' ἐλπίδι ὅτι πολλὰ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνώπιον Θεοῦ (Ἰακ. 5, 16—Ἰωάν. 5, 16.) δι' αὐτοῦ τούτου ὑποχρεοῖ εὔχεσθαι ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων τῶν ἐν πίστει καὶ μετανοίᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν. Τὴν ἐλπίδα δὲ ἐπὶ ταῖς τοιαύταις εὐχαῖς στηρίζει καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ κατάστασις ψυχῶν τινων μέχρι τῆς τελευταίας κρίσεως, οὔπω ὡρίσθη (διὰ τοῦτο ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δύναμις τῆς ἀξιομισθίας τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἐνεργεῖ ἔτι καὶ ἐν αὐτοῖς.) Στηρίζουσιν ἔτι καὶ τὰ τοῦ Σωτῆρος· «ὃς ἂν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' εἴπῃ κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, (ἤγουν κατὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἁγίων Γραφῶν,) οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι». Ἐκ τούτων καταφαίνεται ὅτι ἡ ἄρεσις ἁμαρτιῶν τινων δυνατή ἐστι ἔτι καὶ μετὰ θάνατον. Πρὸς τούτοις παρέχει ἡμῖν ἡ Γραφὴ καὶ παράδειγμα τοιοῦτον ἐν τῇ Β' βίβλῳ τῶν Μακκαβαίων, ἐν ᾗ λέγεται, ὅτι προσηνέχθη θυσία ὑπὲρ

τῶν πεσόντων Ἰουδαίων (12, 43), καὶ ὁ σοφὸς Σιρὰχ λέγει «ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσῃς χάριν. (7, 36).

Β') Στηρίζεται ἐπὶ τῆς παραδόσεως καὶ τοῦ παραδείγματος τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας. Διότι ἡ ἁγία Ἐκκλησία δεδοχεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων, ἐκπαλαι καὶ διηνεκῶς πῦχετο ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων, ὡς τοῦτο δῆλον ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων Πατέρων καὶ διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας.— Ὁ θεῖος Χρυσόστομος (ὁμ. 41 πρὸς Κορινθ.) παρομυθῶν τοὺς κλαίοντας ἐπὶ τοῖς ἀπελθοῦσι λέγει, α . . . Εἰ δὲ καὶ ἁμαρτωλὸς ἀπῆλθε . . . βοηθεῖν ὡς ἐν οἷόν τε ᾖ, οὐ δάκρυσιν, ἀλλ' εὐχαῖς καὶ ἱκετηρίαις καὶ ἐλεημοσύναις καὶ προσφοραῖς. Οὐ γὰρ ἁπλῶς ταῦτα ἐπινενόηται, οὐδὲ εἰκῇ μνήμην ποιούμεθα τῶν ἀπελθόντων ἐπὶ τῶν θείων μυστηρίων, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν προσίεμεν, δεόμενοι τοῦ Ἀμνοῦ τοῦ κειμένου, τοῦ λαβόντος τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τις αὐτοῖς ἐντεῦθεν γένηται παραμυθία. Οὐδὲ μάτην ὁ παραστὰς τῷ θυσιαστηρίῳ, τῶν φρικτῶν μυστηρίων τελουμένων, βοᾷ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν Χριστῷ κεκοιμημένων, καὶ τῶν τὰς μνείας ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιτελούντων. Εἰ γὰρ μὴ ὑπὲρ αὐτῶν αἱ μνεῖαι ἐγίνοντο, οὐδ' ἂν ταῦτα ἐλέχθη. Οὐ γάρ ἐστι σκηνὴ τὰ ἡμέτερα, μὴ γένοιτο, πνεύματος γὰρ διατάξει ταῦτα γίνεται . . . Βοηθῶμεν τοίνυν αὐτοῖς (τοῖς ἀπελθοῦσι) καὶ μνείαν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιτελῶμεν . . . Μὴ δὴ ἀποκάμωμεν τοῖς ἀπελθοῦσι βοηθοῦντες, καὶ προσφέροντες ὑπὲρ αὐτῶν, καὶ ἀξιοῦντες εὐχὰς ὑπὲρ αὐτῶν τελεῖσθαι· Καὶ γὰρ τὸ κοινὸν σῇ οἰκουμένῃ κεῖται καθάρσιον. Διὰ τοῦτο θαρροῦντες ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης δεόμεθα τότε, καὶ μετὰ μαρτύρων αὐτοὺς καλοῦμεν, μετὰ ὁμολογητῶν, μετὰ ἱερέων Καὶ γὰρ ἓν σῶμα ἐσμεν ἅπαντες, καὶ λαμπρότερα μέλη μελῶν, καὶ δυνατὸν πάντοθεν συγγνώμην αὐτοῖς συναγαγεῖν, ἀπὸ τῶν εὐχῶν, ἀπὸ τῶν ὑπὲρ αὐτῶν δώρων, ἀπὸ τῶν μετ' αὐτῶν καλουμένων—Τί τοίνυν ἀλγεῖς; τι δὲ θρηνεῖς; ὁπότε τοσαύτην δυνατὸν συγγνώμην συναγαγεῖν τῷ ἀπελθόντι :»

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, φιμῶν οὕτως ἰσχυρῶς, δι' ὧν λέγει, τοὺς διαμαρτυρουμένους πάσης ἀποχρώσεως ποικίλων φρονημάτων. Σπουδαῖον δὲ οὐχ ἧττον καὶ τοῦτο ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, τῇ ἀκριβεῖ φυλακῇ τῆς Ἀποστολικῆς διδασκαλίας, στενῶς συνδέεται ταῖς λειτουργίαις τοῦ Μ Βασιλείου καὶ Χρυσοστόμου, ἐν αἷς τρὶς μνημονεύονται οἱ τεθνηκότες ἀδελφοὶ ἡμῶν χριστιανοί, ἐν τῇ προσκομιδῇ, ἐν τῇ ἐκτενεῖ, καὶ μετὰ τὸν ἁγιασμὸν (τῆς ὑπερφυοῦς μετουσιώσεως) τῶν τιμίων Δώρων. Αἱ λειτουργίαι δ' αὗται συνετάχθησαν κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀποστόλου, ὅστις ἀναμφιβόλως ἐδιδάχθη ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ θείᾳ ἐπινεύσει, καὶ ἐκυρώθησαν ἐν τῇ ἕκτῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ.

Ἡ δὲ ἁγία Ἐκκλησία δείκνυσι καὶ τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς ἰδίως εὔκαιρον μνημονεύειν τῶν κεκοιμημένων· εἰσὶ δὲ ἡ τρίτη, ἐννάτη, εἰκοστή, τεσσαρακοστή, καὶ ἡ ἐνιαύσιος. Καθ' ὅλα δὲ τὰ Σαββατα τοῦ ἐνιαυτοῦ καθιέρωσεν ἡ Ἐκκλησία εἰς μνημόσυνον πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν χριστιανῶν, καὶ ἀποτείνονται δεήσεις ὑπὲρ αὐτῶν μετὰ τελεσεὼς τῆς ἀναιμάκτου θυσίας, συνταχθείσης καὶ νεκρικῆς ἀκολουθίας περὶ τούτου λίαν κατανυκτικὴ ὑπὲρ αὐτῶν παρὰ τῶν θείων Πατέρων. Ἐν τοῖς Σαββασι δὲ τούτοις πρέπει νὰ τελῶνται καὶ τὰ ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων μνημόσυνα, καὶ οὐχὶ ἐν Κυριακῇ, καθότι αὕτη ἡ Κυριώνυμος ἡμέρα καθὸ ὀγδόη ἡμέρα, προτυπεῖ τὴν μετὰ τὴν ἑβδομαδιαίαν περίοδον τοῦ παρόντος αἰῶνος ἡμέραν, καὶ τὴν μέλλουσαν ἡμέραν τῆς αἰωνιότητος, τὴν ἀνέσπερον καὶ ἀείφωτον, καθ' ἣν βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων μετὰ τῶν σωζομένων τὸ ὑπὲρ τοῦ κόσμου θυσιασθὲν Ἀρνίον, ὁ τριήμερος ἀναστὰς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός — Πρὸς τούτοις, (ἵνα ἐπανέλθωμεν) τὸ δυνατὸν καὶ ἡ ἐνέργεια τῶν ἡμετερων δεήσεων ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων, καλῶς καὶ πάνυ ἐπιχαρίτως ἐξηγεῖ ὁ ἅγιος Ἐφραὶμ ὁ Σύρος ἐν τῇ διαθήκῃ λέγων· ὅτι οἱ νεκροὶ ἔχουσι τοιαύτην σχέσιν καὶ συμπάθειαν πρὸς τοὺς ζῶντας, ὅταν οὗτοι ὑπὲρ αὐτῶν εὔχωνται.εἷς ἐν τῇ φύσει μεταξὺ τῶν καρπῶν.Οὕτως ἀνθούσης τῆς ἀμπέλου, κινεῖται ὁ ἐν τῷ οἴκῳ οἶνος. φυομένων τινῶν σπορίμων ἐκφύονται καὶ τὰ ἐν οἴκῳ.

Ἕως ὧδε ἀπηντήσαμεν ἐκτείναντες τὸν λόγον γενικώτερον πρὸς μόνους τοὺς διαμαρτυρομένους, οἵτινες περὶ τῶν ἀνωτέρω διαφωνοῦσι καὶ πρὸς τὰς δύο Ἐκκλησίας, τήν τε Δυτικὴν καὶ Ἀνατολικήν. — Στρέψωμεν ἤδη τὸν λόγον καὶ ἴδωμεν ὁποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν περὶ τῶν ἀνωτέρω, καὶ εἰς ποίαν πλάνην περιέπεσαν ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία χωρισθεῖσα ἐξ ὑπερόγκου ἐγωισμοῦ ἀπὸ τῆς διδασκάλου αὐτῆς, τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ
ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΙΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΧΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Εἰς τὴν Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον 7—8 μ.μ.

Κυριακῇ	25 Ὀκτωβρίου	Κ. Α. Διαλησμᾶς
Τετάρτῃ	28 »	Κ. Α. Διαλησμᾶς
Σαββάτῳ	31 »	Ἀρχιμ. Τιμ. Ἀναστασίου

Εἰς τὴν Β' ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ ναῷ τῆς ἁγίας Εἰρήνης 4—5 μ. μ.

Κυριακῇ 25 Ὀκτωβρίου	Ζήσιμος Τυπάλδος

Εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ Γυμνάσιον τῆς «Ἀναπλάσεως» ἐν τῷ Ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ

Κυριακῇ 25 Ὀκτωβρίου 4—5	Ἀρχιμ. Τιμ. Ἀναστασίου

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὀρφανοτροφείῳ

Πέμπτῃ 29 Ὀκτωβρίου	7—8	Κ. Α. Διαλησμᾶς.
Σαββάτῳ 31 »	7—8	Δημ. Παπαζόπουλος.

Εἰς τὰς φυλακὰς Συγγροῦ

Παρασκευῇ 30 Ὀκτωβρ. 3 1)2—4 1)2 π.μ.Τ.	Ἀναστασίου.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 2ας Νοεμβρίου 1898.

Τὰ τῆς αὔριον Κυριακῆς ἀναγνώσματα βλέπε εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον. Ἐνταῦθα δημοσιεύονται τὰ τῆς μεθεπομένης, ὅπως περιέρχωνται ἐγκαίρως εἰς χεῖρας πάντων.

Κείμενον.

14 Ἀδελφοί, Χριστός ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφό-

τερα ἓν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας 15 τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, 16 ποιῶν εἰρήνην. καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· 17 καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, 18 ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν Πατέρα. 19 Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, 21 ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· 22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις.

11 Ἔχετε ὑπ' ὄψει ὅτι σεῖς ἄλλοτε οἱ χριστιανοὶ ἐξ ἐθνῶν ὡς πρὸς τὴν σαρκικὴν καταγωγήν, οἱ ὁποῖοι ἐκαλεῖσθε ἀπερίτμητοι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ὁποῖοι καυχῶνται διὰ τὴν χειροποίητον σαρκικὴν περιτομὴν αὐτῶν. 12 ὅτι σεῖς ἦσθε κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἄνευ Χριστοῦ, δὲν εἴχετε μέρος εἰς τὴν πολιτείαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, δὲν ἐγνωρίζετε καὶ δὲν εἴχετε τὸν θεῖον λόγον καὶ νόμον καὶ τὰς θείας ὑποσχέσεις τῆς παλαιᾶς καὶ νέας διαθήκης, ἐλπίδα δὲν εἴχετε, καὶ ἐζῆτε ἄθεοι εἰς τὸν κόσμον· 13 τώρα δέ, διότι ἐπιστεύσατε εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ διότι κοινωνεῖτε τοῦ αἵματος αὐτοῦ, καὶ σεῖς, οἱ ὁποῖοι ἄλλοτε ἦσθε μακράν, εἰσῆλθετε εἰς τὴν θείαν πολιτείαν καὶ ἐγίνατε ἀδελφοί μὲ τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ· 14 διότι ὁ Χριστὸς εἶνε ὅστις ἔφερεν εἰρήνην μεταξὺ ἡμῶν τῶν ἐξ Ἰουδαίων, καὶ ὑμῶν, οἵτινες κατάγεσθε ἐξ ἐθνικῶν ὁ Χριστὸς ἔκαμε νὰ ἑνωθῶσιν εἰς ἓν τὰ δύο κεχωρισμένα μέρη διότι αὐτὸς κατέρριψε τὸ μεταξὺ Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν τεῖχος, τὸ ὁποῖον ἔφραττε καὶ ἐμπόδιζε τὴν μεταξὺ αὐτῶν σχέσιν καὶ συνάφειαν· 15 τεῖχος δὲ διαχωρίζον τὰ δύο μέρη ἦτο ἐξ ἑνὸς μὲν ἡ ἔχθρα, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος ἐπέβαλλεν εἰς τοὺς Ἰουδαίους κατὰ τῶν ἐθνικῶν, ἐξ ἄλλου δὲ ὁ νόμος τῶν ἐντολῶν τῆς περιτομῆς καὶ τῶν ἄλλων τυπικῶν διατάξεων· ἀλλὰ τὴν μὲν ἔχθραν κατήργησεν ὁ Χριστὸς διὰ τῆς θυσίας τοῦ σώματός του, τὸν δὲ νόμον τῶν ἐντολῶν τῆς περιτομῆς καὶ τῶν ἄλλων τυπικῶν διατάξεων κατήργησε διὰ τῶν δογμάτων τοῦ Εὐαγγελίου του· ἵνα οὕτω καὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐκ τῶν ἐθνικῶν ἀναμορφώσῃ ὁμοίους πρὸς ἑαυτὸν τοῦ αὐτοῦ χαρακτῆρος νέους ἀνθρώπους, γενόμενος αὐτὸς τὸ κέντρον καὶ τὸ μέσον τῆς ἑνότητος αὐτῶν 16 φέρων μεταξὺ αὐτῶν εἰρήνην· καὶ ἵνα οὕτω διὰ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου του, θανατώσας τὴν ἔχθραν δι' αὐτοῦ, συμφιλιώσῃ καὶ συνενώσῃ εἰς μίαν κοινωνίαν τοὺς ἐθνικοὺς καὶ τοὺς Ἰουδαίους καὶ ἀμφοτέρους συμφιλιώσῃ πρὸς τὸν Θεόν· 17 Καὶ πράγματι ἦλθεν ὁ Χριστός, καὶ ἐδίδαξε τὸ Εὐαγγέλιον τῆς εἰρήνης πρὸς σᾶς τοὺς ἐθνικούς, οἵτινες ἐκλεκτὸν ἦσθε μακρὰν τοῦ Θεοῦ, καὶ πρὸς τοὺς πλησίον αὐτοῦ Ἰουδαίους· 18 διότι διὰ τοῦ Χριστοῦ προσαγόμεθα καὶ τὰ δύο μέρη τῇ συνεργίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἰς εἰρήνην πρὸς τὸν οὐράνιον Πατέρα. 19 Ἕπεται λοιπὸν ὅτε δὲν εἶσθε πλέον ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ τώρα εἶσθε συμπολῖται μὲ τοὺς ἁγίους ἄνδρας καὶ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ Θεοῦ, 20 διότι ἐστηρίχθητε ἐπὶ τῆς διδασκαλίας τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν προφητῶν, οἰκοδομηθέντες ἐπάνω εἰς αὐτὴν ὡς εἰς θεμέλιον, 21 καὶ ἀποτελέσατε πνευματικὴν κοινωνίαν, τῆς ὁποίας ἀρχηγὸς εἶνε αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅστις, ὡς ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος ἑνώνει δύο τοίχους μιᾶς οἰκοδομῆς, οὕτω καὶ αὐτὸς συνδέει τοὺς δύο λαοὺς τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐθνικῶν εἰς μίαν χριστιανικὴν ἐκκλησίαν· διότι, ὅπως ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογεῖται διὰ τοῦ ἀκρογωνιαίου λίθου, οὕτω καὶ ἡ χριστιανικὴ κοινωνία εἰρηνεύουσα καὶ ἁρμονικῶς συνδεομένη διὰ τοῦ Χριστοῦ αὐξάνει καὶ τελειοποιεῖται εἰς ἅγιον ναὸν τοῦ Θεοῦ· 22 εἰς δὲ τὴν οἰκοδομὴν ταύτην συνοικοδομεῖσθε καὶ σεῖς διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, γενόμενοι καθ' ἑκάστην τελειότερα τῆς πνευματικῆς ταύτης κοινωνίας μέλη, ἥτις σκοπὸν ἔχει νὰ εἶνε κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ.

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Τῆς 2ας Νοεμβρίου 1898.

Κείμενον.

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο ποσφύρον καὶ βύσσον, εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς Πτωχὸς δὲ τις ἦν, ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβεβλήτο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἑλκωμένος, καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ. Ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ Ἅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας, εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραὰμ Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. Καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις· μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· Ἐρωτῶ οὖν σε, Πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· Ἔχουσι Μωσέα καὶ τοὺς Προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· Εἰ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ, ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται. (Λουκ. ιστ'. 19—31.)

Ἑρμηνευτικὴ παράφρασις

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ὑπῆρχε πλούσιος ἄνθρωπος, ὅστις ἐνεδύετο μὲ πολυτελῆ, ἐκ πορφύρας καὶ βύσσου ἐνδύματα, καὶ ὅστις ἐδοκίμαζε λαμπρὰς τέρψεις καὶ εὐφροσύνας καθ' ἡμέραν· Ὑπῆρχε δὲ καὶ πτωχὸς ἄνθρωπος, Λάζαρος ὀνομαζόμενος, ὅστις καταπληγωμένος ἐκάθητο πλησίον τῆς ἔξω μεγάλης θύρας τοῦ πλουσίου, καὶ ὅστις ἐπεθύμει νὰ χορτασθῇ ἀπὸ τὰ ψίχαλα, τὰ ὁποῖα ἔπιπτον ἀπὸ τοῦ πλουσίου τὴν τράπεζαν· ἀλλὰ καὶ οἱ σκύλοι ἤρχοντο καὶ μὲ τὴν γλῶσσάν των ἔλειχον τὰς πληγάς του. Ὕστε δὲ μετὰ χρόνον τινὰ ἀπέθανεν ὁ πτωχὸς οὗτος, οἱ ἄγγελοι ἔφερον τὴν ψυχήν του εἰς τὸν τόπον τῶν δικαίων καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῶν Ἀβραάμ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέθανε καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἔγινεν εἰς αὐτὸν μεγαλοπρεπὴς ἐνταφιασμός· Ἐκ δὲ τοῦ ᾅδου, ὅπου ἔμενε βασανιζόμενος, ὑψώσας τοὺς ὀφθαλμούς του βλέπει ἀπὸ μακρὰν τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Λάζαρον πλησίον του. Ἐφώναξε τότε καὶ εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον τὸν Λάζαρον, διὰ νὰ βρέξῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του εἰς τὸ νερὸν καὶ νὰ ὁρσίσῃ τὴν γλῶσσάν μου, διότι καταβασανιζόμαι μέσα εἰς αὐτὴν τὴν φλόγα. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀβραάμ· Τέκνον, ἐνθυμήθητι ὅτι σὺ ἀπήλαυσας τὰ ἀγαθά σου εἰς τὴν ζωήν σου, ἐνῷ ὁ Λάζαρος ὑπέφερε τὰ κακά· τώρα δὲ αὐτὸς παρηγορεῖται, σὺ δὲ βασανίζεσαι. Ἀλλ ἐκτὸς τούτου χάσμα μέγα διαχωρίζει τὸν τόπον μας ἀπὸ τὸν ἰδικόν σας, ὥστε, καὶ νὰ θέλῃ κανεὶς ἀπ' ἐδῶ νὰ ἔλθῃ πρὸς σᾶς, δὲν δύναται οὔτε δύνανται νὰ διαπερῶσιν οἱ ἐκ τοῦ μέρους σας πρὸς ἡμᾶς. Τότε ὁ βασανιζόμενος εἶπε· Σὲ παρακαλῶ λοιπόν, πάτερ, νὰ πέμψῃς τὸν Λάζαρον εἰς τὴν πατρικήν μου οἰκογένειαν· διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαβεβαιώσῃ αὐτοὺς τί γίνεται ἐδῶ, διὰ νὰ μὴ ἔλθουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸν τόπον τοῦτον τοῦ βασανισμοῦ. Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἀπήντησεν εἰς αὐτόν· Ἔχουν τὸν μωσαϊκὸν νόμον καὶ τὰς προφητείας τῶν προφητῶν· ἂς ἀκούσουν καὶ ἂς πράξουν ὅπως λέγουν· Ὁ δὲ βασανιζόμενος εἶπεν· Ὄχι, δὲν ἀκούσουν εἰς τὸν μωσαϊκὸν νόμον καὶ τὰς προφητείας, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν ἐκ τῶν νεκρῶν ἀναστηθῇ καὶ ἔλθῃ κανεὶς πρὸς αὐτούς, θὰ μετανοήσουν· Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν· Ἀφοῦ δὲν ἀκούουν εἰς τὰς γραφὰς τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, δὲν θὰ πεισθοῦν οὐδ' ἐὰν ἀναστηθῇ κανεὶς ἐκ νεκρῶν.

Κ. Α. Διαλησμᾶς.